

İstanbul, 30 Nisan 2024

MALİ MEVZUAT SİRKÜLERİ**NO: 2024 / 49****KONU****2024 Hesap Döneminin Birinci Geçici Vergi Döneminde Enflasyon Düzeltmesi Yapılmayacağına İlişkin VUK Genel Tebliği Yayımlanmıştır.**

Vergi Usul Kanununun mükerrer 298. maddesine göre fiyat endeksinin artışın içinde bulunulan dönem dâhil son üç hesap döneminde **%100' den** ve içinde bulunulan hesap döneminde **%10'dan** fazla olması halinde mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması söz konusu olup, belirtilen iki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Bahse konu oranlar Y. içi ÜFE endekslerine göre belirlenmekte olup, TÜİK tarafından bugün açıklanan vergilere göre Aralık/2021 sonu itibarıyla son üç hesap dönemindeki (36 aylık) ÜFE artış oranı **%141,70** olmuştur. Son 12 aylık artış oranı da **%10'un** üzerinde olup, **% 79,89'** dur. Bu durumda 2021 yılı sonu itibarıyla enflasyon düzeltmesinin şartları birlikte gerçekleşmiştir.

Bununla birlikte, gerek mükelleflerden ve gerekse de meslek mensuplarından 2021 yılı için düzeltme işlemlerinin yapılabilmesi için yeterli hazırlık ve süre olmadığı ve sonuçlarının öngörülemediği gerekçeleriyle gelen taleplerin ve gerekse de yaşanan pandemi sürecinin ekonomiye etkilerinin değerlendirilmesi sonucunda uygulamanın ertelenmesi konusu gündeme gelmiştir.

Bu durum dikkate alınarak 29 Ocak 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan **7352 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununa eklenen Geçici 33. Madde** ile 2021 ve 2022 hesap dönemleri (özel hesap dönemine tabi olanlarda 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri) ile 2023 hesap döneminin geçici vergi dönemlerinde şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapılmaması; buna karşılık 31/12/2023 tarihli mali tabloların şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulması ve oluşan enflasyon farkının geçmiş yıl kar/zararı olarak kabul edilerek vergi matrahı ile ilişkilendirilmemesi hükme bağlanmıştır. ([Bakınız, 2022/24 Sayılı Sirkülerimiz.](#))

Öte yandan, Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası gereğince, 2023 hesap dönemi ve düzeltme şartlarının devam etmesine bağlı olarak izleyen hesap dönemlerine (geçici vergi dönemleri dahil) ilişkin olarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak mali tabloların ve 213 sayılı Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına göre yapılacak düzeltme işlemlerinin usul ve esaslarını belirlemiş ve konuya ilişkin VUK Genel Tebliği 30 Aralık 2023 tarihli ve 2. Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. ([Bakınız, 2024/15 Sayılı Sirkülerimiz.](#))

Ayrıca, 28 Aralık 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7491 sayılı Kanunla VUK'nun geçici 33. maddesinde yapılan değişiklikle Bankalar ve bazı finansal kurumlar ile sigorta ve reasürans ve emeklilik şirketleri tarafından 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılacak enflasyon düzeltmelerinden kaynaklanan kar/zarar farklarının vergiye tabi kazancın tespitinde dikkate alınmayacağı hükme bağlanmıştır. ([Bakınız, 2023/170 sayılı Sirkülerimiz.](#))

Konuya ilişkin olarak 555 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılan açıklamalar sonrasında da, açıklamaya ihtiyaç duyulan ilave hususlar ile tereddüt edilen bazı hususlar tartışılmaya

devam etmiştir. Bu durum dikkate alınarak Gelir İdaresi Başkanlığınca bir Sirküler hazırlanmış olup, hazırlanan **165 Sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri** 20 Şubat 2024 tarihinde yayımlanmıştır. ([Bakınız, 2024/38 Sayılı Sirkülerimiz.](#))

Bu defa 30 Nisan 2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **560 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile** konuya ilişkin yeni belirlemeler/açıklamalar yapılmıştır. Buna göre;

a) 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (8) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan yetkiye dayanılarak, **2024 hesap döneminin birinci geçici vergi döneminde** (213 sayılı Kanunun 174 üncü maddesi kapsamında kendilerine **özel hesap dönemi tayin edilenlerde** 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre **karşılık gelen ilgili dönemde**), kapsam dâhilindeki mükelleflerin (213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamındaki mükellefler hariç) **enflasyon düzeltmesi yapmaması uygun bulunmuştur.**

b) 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi dönemi gelir/kurumlar beyannameleri ekine bilanço eklenmeyecek, enflasyon düzeltmesi yapılan izleyen geçici vergi dönemlerinde ise bu beyannamelere düzeltilmiş bilanço eklenecektir.

c) 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi dönemi itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapılmaması, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasına engel teşkil etmeyecektir.

d) 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamındaki münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler, mezkûr fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın (her geçici vergi dönemi sonu itibarıyla) enflasyon düzeltmesi yapma zorunlulukları bulunduğundan, 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi dönemi dahil enflasyon düzeltmesi yapmaya devam edeceklerdir.

Anılan Tebliğ Sirkülerimiz ekindedir.

EK: 560 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği.

Ecovis Değer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş., Büyükdere Cad. Neutron İş Merkezi No.119/6, 34394 Esentepe- İstanbul
Tel: +90 212 211 9901, 02, 04 Faks: +90 212 211 99 52 E-mail: info@degerymm.com.tr

ECOVIS International tax advisors · accountants · auditors · lawyers in Austria, Belgium, Bulgaria, China, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Great Britain, Greece, Hong Kong, Hungary, India, Ireland, Italy, Japan, Republic of Korea, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine and USA (associated partners).
ECOVIS International is a Swiss association. Each Member Firm is an independent legal entity in its own country and is only liable for its own acts or omissions, not those of any other entity.

ECOVIS Değer Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. is a Turkish Member Firm of ECOVIS International.

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO: 560)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası ile geçici 33 üncü maddesi uyarınca, 2023 hesap dönemi sonunda ve düzeltme şartlarının gerçekleşmesine/varlığına bağlı olarak (geçici vergi dönemleri dâhil) izleyen hesap dönemlerinde enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak mali tablolar ve yapılacak düzeltme işlemlerinin usul ve esasları 30/12/2023 tarihli ve 32415 ikinci mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 555) ile belirlenmiştir.

(2) Mezkûr mevzuat uyarınca kapsam dâhilinde olan mükelleflerce 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi döneminin (Ocak-Şubat-Mart) sonu itibarıyla, enflasyon düzeltmesi yapılmaması bu Tebliğin amacını ve kapsamını oluşturmaktadır.

Yasal dayanak

MADDE 2- (1) 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinde, "A) Mali tablolarda yer alan parasal olmayan kıymetler aşağıdaki hükümlere göre enflasyon düzeltmesine tâbi tutulur.

1. Kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde %100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde % 10'dan fazla olması halinde mali tablolarını enflasyon düzeltmesine tâbi tutarlar. Enflasyon düzeltmesi uygulaması, her iki şartın birlikte gerçekleşmemesi halinde sona erer.

Kapsama giren mükellefler, geçici vergi dönemlerinin sonu itibarıyla mali tabloları düzenlemek ve enflasyon düzeltmesi yapmak zorundadırlar. Geçici vergi dönemlerinde yukarıda belirtilen oranların tespitinde, son üç hesap dönemi yerine üçer aylık dönemlerin son ayı dahil önceki otuzaltı ay ve içinde bulunulan hesap dönemi yerine son oniki ay dikkate alınır. Bir hesap dönemi içindeki geçici vergi dönemlerinin herhangi birinde düzeltme yapılması halinde takip eden geçici vergi dönemlerinde ve içinde bulunulan hesap dönemi sonunda da düzeltme yapılır.

...

8. Maliye Bakanlığı;

...

b) Mükellef veya meslek grupları ya da mükelleflerin aktif toplamları veya ciroları itibarıyla hangi tür mali tabloların; enflasyon düzeltmesine tâbi tutulup tutulmayacağını ve geçici vergi dönemlerinde düzeltilip düzeltilmeyeceğini belirlemeye,

...

Yetkilidir.

9. Münhasıran sürekli olarak işlenmiş; altın, gümüş alım-satımı ve imali ile işgal eden mükellefler bu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yaparlar.

..." hükümleri yer almaktadır.

2024 hesap dönemi birinci geçici dönemde 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesine göre enflasyon düzeltmesi

MADDE 3- (1) 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (1) numaralı bendine göre 2024 takvim yılının ilk geçici vergi döneminde enflasyon düzeltmesi şartları gerçekleşmiştir.

(2) 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (8) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan yetkiye dayanılarak, 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi döneminde (213 sayılı Kanunun 174 üncü maddesi kapsamında kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre karşılık gelen ilgili dönemde), kapsam dâhilindeki mükelleflerin (213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamındaki mükellefler hariç) enflasyon düzeltmesi yapmaması uygun bulunmuştur.

(3) 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi dönemi gelir/kurumlar beyannameleri ekine bilanço eklenmeyecek, enflasyon düzeltmesi yapılan izleyen geçici vergi dönemlerinde ise bu beyannamelere düzeltilmiş bilanço eklenecektir.

(4) 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi dönemi itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapılmaması, 2023

hesap dönemi sonuna ait bilançoların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasına engel teşkil etmeyecektir.

(5) 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamındaki münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler, mezkûr fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın (her geçici vergi dönemi sonu itibarıyla) enflasyon düzeltmesi yapma zorunlulukları bulunduğundan, 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi dönemi dahil enflasyon düzeltmesi yapmaya devam edeceklerdir.

Yürürlük

MADDE 4- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.